

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 105 (12.458)

Якшанба, 5 май 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

КОММУНИЗМ ҚУРУВ- ЧИЛАР МАТБҲОТИ

Бутун совет халқи, ер юзининг бутун прогрессив жамоатчилиги совет матбўотининг муборак тўйини — Матбўот кунини нишонлайди. Коммунистик партия ва совет давлатининг асосини, жаҳондаги барча меҳнаткашларнинг буюк йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин вужудга келтирган «Правда»нинг туғилиши бизнинг матбўотимиз тарихида абадий ёдгорлик сира унутилмас воқеа бўлиб қолди.

Тамонила янги, чинакам халқчил, чинакам эркин ва изчил асосларда вужудга келган бизнинг матбўотимиз марксизм-ленинизмнинг оташин жарчиси, партиянинг энг ўткир қуроли, оммани уюштирувчи, уни сафарбар этувчи қудратли ғойий қудир.

Коммунистик партия матбўотини ўзининг жанговар, энг таъсирчан қуроли сифатида унинг хизматларини юксак қадрлайди ва бу матбўотнинг ривожланиши, ўсиши, халққа янада яқин бўлиши тўғрисида доим ғамхўрлик қилади. Кейинги йилларда КПСС Марказий Комитетининг ишчи ва қишлоқ мухбирлари билан ишлашни яхшилаш, матбўот, телевидение ва радиога жамоатчилик асосларини ривожлантириш ва идеология ишлари юзасидан қабул қилган тарихий қарорлари ва шу тўғрисида кўп сайин бериб турган қимматли масалахат ва кўрсатмалари ана шу ғамхўрликнинг жуда равшан намунасидир.

Юксак ғойийлик, ҳаққонийлик, партиявий принципаллик, революцион ишчиликнинг совет матбўотининг руҳини, иш маъмури ва бутун фаолиятини белгиловчи асосий қондаларидир. Бизнинг газета ва журналларимиз, телевидение ва радиомиз ана шу қондаларга қатъий амал қилиб, янги жаҳмат барпо этишда умумхалқ ишида катта роль ўйнамоқда.

Матбўотнинг босиб ўтган йўли партиянинг тарихий йўлидир. Бизнинг матбўотимиз партиянинг содда ёрдамчиси сифатида унинг жанговар қаҳридорларини, қарорлари ва кўрсатмаларини амалга оширишда катта роль ўйнамоқда.

Бизда матбўот жаҳмат маънавий ҳаётининг тарихий қисми бўлиб қолди. Унинг традициялари ва амалий ишлари совет кишилари ҳаётига чуқур сиғиб кетди. Бундай бўлишини маъносини совет матбўотининг том маъносини билан энг халқлик, оммавий характерга эга бўлганидир. Халқ, фикри, унинг заковати газета ва журналларимизнинг куч ва илҳом манбаидир. Матбўотимизнинг кучи ҳам ана шунда!

Уртқо Н. С. Хрушчев «Правда» газетасининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлисининг очилишида сўзлаган нутқида бундай деган эди: «Матбўотимиз куч-қудратининг битмас-туғамас манбаи унинг халқ билан чамбарчас алоқасида, халқ билан маҳкам боғланганлигида. Совет матбўотининг ҳодимлари — коммунизм учун курашувчилар улғур армиясининг илғор отрядларидан бири, партиянинг жанговар ёрдамчилари, кўп биз атаб келатганимиздек, партиянинг ишончли дастурларидир. Партия журналистлари халқ учун хизмат қилмоқдалар, халққа хизмат қилиш эса уларнинг ҳаёти ва ишларининг моҳиятидир».

Газета ва журналлар, радио ва телевидение, нашриёт ҳодимлари ва барча журналистлар қадрдоқ Никита Сергеевич Хрушчев таъинлаб кўрсатганидек халққа, партияга хизмат қилиши ўларнинг ҳаёти ва ишларининг моҳияти деб билиб, бутун қалб қарорларини, иқоидий қобилиятлари, талант ва кучларини маълуматимизда коммунистнинг моддий-техник ва баъсанинг теъроқ яратилиши. XXII съезд белгилаб берган тарихий ва вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишга, янги жаҳмат кишининг илғор идеал, юксак маданият эгаси бўлган кишини тарбиялаб келмоқда. Бизнинг халқ эътиқодлар, матбўотда ленинча традицияларини мўҳкамлаб билиб, уни қўлайтириш учун ҳармайл-тоғай курашмоқдалар.

КПСС XXII съезидан кейин газета ва журналлар, нашриётлар, радио ва телевидение ишида кат-

та ўзгаришлар юз берди, улар томонидан уюштирилган мағариларнинг тематикаси кенгайди, маъмури бойиди. Журналистлар ҳаётига, ишлаб чиқаришга яқин бўлиб қолдилар, уларнинг иқоидий маҳорати ўсиб, меҳнаткашлар орасида олиб борадиган таълим-тарбия ишлари кенгайди. Матбўот органлари редколлегия аъзоларининг ўз ўқувчилари ўртасида тез-тез ҳисоб бериб туришлари, кўчма тетучкалар уюштиришлари, ишчи ва қишлоқ мухбирларининг масалахат йиғилишлари ва семинарларини ўтказиб туриш сис-темага кирди. Ўтган йили ва шу йилнинг тўрт ойи ичида Ўзбекистонда нашр этилаётган республика газети ва журнал редакциялари шундай тадбирларни бир қанча шаҳар ва районларда, завод, фабрикаларда, колхоз ва совхозларда ўтказдилар.

Кейинги йилларда матбўотимизнинг эришган энг катта муваффақиятларидан бири редакция ва нашриёт ишларига жамоатчиликнинг кенг ва актив жалб этилишидир. Ҳозир республика, област ва ишлаб чиқариш бошқармалари газеталарининг кўпчилигида штатсиз бўлимлар, советлар, университетлар ишлаб турибди. Редакцияларимиз жойларда юзлаб, минглаб штатсиз мухбирлар, пост аъзоларига эгадирлар.

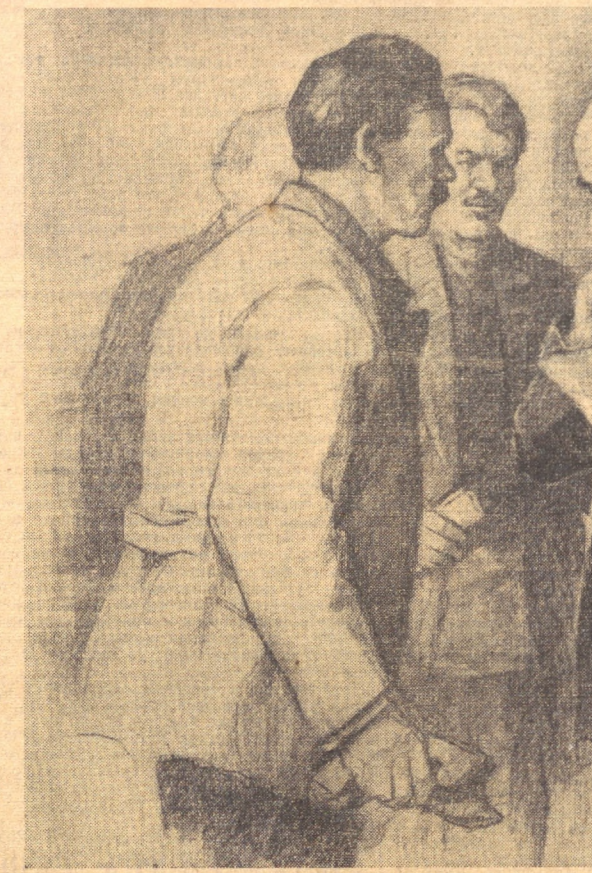
Мана бу тадбирларнинг ҳаммаси редакцияларнинг омма билан алоқасини янада мустаҳкамлашга, ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг матбўот органларига бўлган талаблари, масалахатлари, қимматли фикрлари ва эътирозлари кўчурроқ ўрганишга ёрдам бермоқда. Шу асосларда газета ҳамда журналларда босилганга, радио, телевидениеда эшиттирилган материалларнинг хилма-хил жанрларда, жанговар характерда бўлиши таъминланмоқда.

Партия матбўот сўзининг кучини гоят қадрлайди ва барча қадрларимизни унда айтадиган фикрларига диққат ва эътибор билан қараб, матбўот сўзининг ўз вақтида қараб чиқиш ва чиқариш тўғрисида қарор қилиб олиш руҳида тарбиялайди. Партия, совет, хўжалик органлари, турли жамоат ташкилотлари ҳамда муассасаларда матбўот сўзларига пўнсадан эътибор ва талабчанликнинг қўлайтирилганлиги ҳам бунинг ёркин исботидир.

Совет матбўотининг шонли юбилей байрам қилинаётган кезларда республикамиз жамоатчилиги қадрдоқ, қўниқ, севишли сатир-юмор журналист «Мустўм»нинг қирқ йиллигини нишонлайдилар. Диди ўткир, талабчан журналистларимиз «Мустўм»нинг шу давр ичида республикамиз экономикаси, маданиятини юксалтиришда, меҳнаткашлар оммасини коммунистик руҳда тарбиялашда, эски, қолоқ, ўлимлик нарсаларга қарши дидил ва принципиал кураш олиб боришда, ҳаётимизда ўз берадиган баъзи хато ва нуқсонларга қарши танқид ўттини аниқлаштиришда олиб бораган курашини, баракали меҳнатини мамуният билан олдиқтайди ва журнал коллективига совет сатираси ва юморини янада ривожлантиришда янгида-янги муваффақиятлар тилайди.

Коммунистик партия идеология масалаларига, янги жаҳмат кишини тарбиялашга, пропаганда ва агитациянинг таъсир доирасини янада кенгайтиришга, унинг ҳаёт билан, турмуш билан боғлиқлигини қўлайтиришга гоят катта эътибор бермоқда. Шу йил май ойида қаҳридорларимиз КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми ҳам идеология масаласини муҳокама қилди.

Коммунистик партиянинг содда ва синаган ёрдамчиси, дастбери бўлган бизнинг матбўотимиз янги жаҳмат барпо этишда буюк ва тарихий вазифани ҳал этишда муносив ўрин эгаллайди. Халқнинг, партиянинг юксак ишончига, изат-ҳурматига, кескиз муҳаббатига сазовор бўлган совет матбўоти коммунизм қурувчилар матбўотидир. Унинг ёркин ва ҳаётчан йўли, фикр ва зикри миллионлар йўлини ёритиб турибди.

«ПРАВДА» газетаси редакциясида, (1917 йил), Ишчи мухбирлар В. И. Ленинга ўзлари ёзган хабарларини келтириб бермоқдалар.

РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев чизган расм.

(ТАСС фотохроникаси).

Совет матбўоти кунини шарафига

4 майда Тошкентда, Навоий номи театрида совет матбўоти кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. А. Архангельский кириш сўзи билан очди.

Йиғилиш катнашчилари содда ленинчи, тинчлик ва халқлар бахт-саводати учун тоғай курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигида КПСС Марказий Комитети Президиумини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

«Қирил Ўзбекистон» газетаси редакторининг ўринбосари А. И. Момонов, актив ишчи мухбир, Тошкент тўқимачилик комбинатининг мастер ёрдамчиси Г. Якубовский, «Правда Востока» газетаси редакцияси штатсиз бўлимининг мудури И. Г. Новиков, жамоатчи матбўот тарқатувчи, 1-тикув фабрикасининг кутубхоначиси О. А. Кузнецова, В. И. Ленин номи Тошкент Давлат университети комсомол ташкилотининг секретари Т. А. Орпоров, ҳарбий мухбир В. А. Зверев ўз нутқларида коммунистик партиянинг содда ёрдамчиси бўлган совет матбўотининг буюк пропагандистлик ва ташкилотчилик кучи ва роли ҳақида гапирдилар.

Тантанали йиғилиш катнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Никита Сергеевич Хрушчевга табрикнома юбордилар. (ЎЗАТА).

МАМЛАКАТНИНГ ЮҚОРИ СИФАТЛИ КАРТОШКАГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИНИ ТЎЛА ТАЪМИНЛАЙЛИК

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗ ИШЧИЛАРИ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИГА, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИНИНГ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИГА, ҚИШЛОҚЛАРДАГИ БАРЧА КОММУНИСТЛАР ВА КОМСОМОЛЛАРГА

МУР ОЖАТИ

Қадрли ўртоқлар! КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети колхоз ва совхозларда картошка етиштириш ва тайёрлашнинг аҳоли ҳақидаги масалани кўриб чиқдилар ҳамда сизларга ушбу мақбў билан мурожаат қилишни зарур деб тойдилар.

Қимматли озиқ-овқат ва техника экени бўлган картошкани етиштириш ва даялат йўли билан тайёрлаш кейинги йилларда анча кўпайди. 1962 йилда колхозлар ва совхозлар мамлакатта 4,2 миллион тонна картошка бердилар. Бу эса 1953 йилдагидан бир миллион тонна кўдир. Бир қанча республикалар ва областларда сезиларли муваффақиятлар эришилди. Брянск областидида картошка тайёрлаш 1953 йилдан 1962 йилгача ўтган давр ичида 88 минг тоннадан 216 минг тоннага, Черновол областда 107 минг тоннадан 266 минг тоннага, Эстония ССРда 44 минг тоннадан 65 минг тоннага, Чувашия АССРда 37 минг тоннадан 88 минг тоннага етди.

Кўпгина илғор колхозлар ва совхозлар ҳатто ўтган йилнинг нозулай шароитларида ҳам картошкадан мўл ҳосил етиштиришга эришилди. Масалан, Могилев областининг Киров ишлаб чиқариш бошқармасидида «Рассвет» колхозида 650 гектар ерининг ҳар гектаридан 172 центнердан ҳосил олинди. Горький област, Шатин ишлаб чиқариш бошқармасидида «Восток» колхозини 240 гектар ерининг ҳар гектаридан 242 центнердан, Черновол област, Черновол ишлаб чиқариш бошқармасидида «Новый путь» колхозини 110 гектар ерининг ҳар гектаридан 216 центнердан, Литва ССР Радзивиш ишлаб чиқариш бошқармасидида «Друтас» колхозини 53 гектар ерининг ҳар гектаридан 154 центнердан картошка олд.

Қишлоқ хўжалик итгорида, маъжуд имкониятлардан моҳирона фойдаланиш намуналарини кўрсатмоқдалар. Янитомир област, Малин ишлаб чиқариш бошқармасидида Калинин номи колхоз эвено бўлиши. М. С. Худолитий йилда бери гектаридан 400-700 центнердан картошка олиб келмоқда. Черновол област, Мена ишлаб чиқариш бошқармасидида «Перемога» колхозидида Е. Г. Каранина эвено ўтган йили 350 центнердан картошка олд. Свердловск област, Красноуфинск ишлаб чиқариш бошқармасидида «Ювонский» совхозининг эвено бўлиши. М. С. Мавлютова йил сайин гектаридан 300-400 центнердан картошка етказиб келмоқда. Новосибирск област, Сузун ишлаб чиқариш бошқармасидида Киров номи колхозининг комплекс бригада бўлиши. Ф. Н. Вист ўтган йили гектаридан 205 центнердан картошка йиғиб олд.

Бошқа республикаларда ҳам бунга ўхшаш миқдорлар олинмак эмас. Қишлоқ хўжалик итгорида ҳосилдорликни оширишнинг катта резервларини очдилар. Уларнинг таърибосида ишончли тарзда шун ки қўрсатадики, имкониятларимизда моҳирона фойдаланса, ишчи яхши ташкил қилса, мамлакатнинг юқори сифатли картошкага бўлган эҳтиёжини тўла қўндриб, вазифасини нияҳоти 1-2 йилда ҳал этиш мумкин.

Бирок кўпгина колхозлар ва совхозлар картошка етиштириш билан ҳали ҳам яқин шугулланмаётдилар, қишлоқ хўжалик итгорида таърибосидан чинакам фойдаланмаётдилар. Натияжада мамлакат ҳали ҳам картошкани етарли миқдорда етиштирмаётди.

Ўтган йили картошка етиштириш соҳасида айниқса катта қийинчиликлар туғилди. Белоруссия, Латвия, Литва, Эстонияда, Россия Федерациясининг гарби-шимолий ва марказий областларида ҳамда бошқа айрим районларда об-ҳаво шароитининг нияҳотида ноқулай келиши натижада картошканинг бир қисми ноубуд бўлди, қолган майдонларда эса унча мўл ҳосил олинмади.

Бу фактлардан қишлоқ хўжалик ҳодимлари жиддий ҳуроса чиқариб олишлари керак. Биз картошка етиштиришни шундай йўлга қўйишимиз керакики, натижада ана шу экин етиштирилган ҳамма районларда мўл ҳосил олинган ва мамлакатда керакли миқдорда картошка етиштириш қарантилланидиган бўлсин.

Картошка етиштириш маданиятини янада юксакроқ даражага кўтариш учун энг моҳирлиқ тадбирларни қилиш, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш бошқармаларининг ҳодимлари, партия ва совет ташкилотлари картошка етиштиришга, давлатта картошка сотиш планининг бажарилишига етарли даражада масъулият ҳисси билан қарашларига эришиш керак.

Шуни оғир айтиш керакики, кейинги йили-уч йил ичида кўпгина колхоз раҳбарлари, мутахассислар, партия ҳодимлари картошка етиштиришга эътиборни бил-кўра туриб сувайтириб юбордилар, ана шу жуда муҳим қишлоқ хўжалик экенига етарли баҳо бермаётдилар. Колхозларнинг раҳбарли ва совхозларнинг директорлари, мутахассислар картошка экниш учун кўпгина кучсиз, ўттир соқимдаги ерларни ажратдилар, уруғчиликни ўз ҳолига ташлаб қўйдилар, экнишни ўз вақтида ўтказмаётдилар, экинларнинг зарур даражада парвариш қилинишни таъминламаётдилар. Ҳосилни йиғиб олганини кекиртириб юбормоқдалар, картошканинг қўнлаб ноубуд бўлишига йўл қўймоқдалар. Уруғчи кам нормада экниш картошканилик хўжалик учун энг катта тўсқиндир.

Кўпгина колхозларда ва совхозларда картошка етиштириш учун усаъулияти одамлар йўқ, мўл ҳосил етиштирилган колхозчиларни ва совхоз ишчиларини моддий манбаъдор қилиш, принципалари рия қилинаётди. Буларнинг ҳаммаси шунга олиб келдики, бир қан-

ФИДЕЛЬ КАСТРО СЪЕЗДЛАР САРОЙИДАГИ КОНЦЕРТДА

МОСКВА, 3 май. (ТАСС). Кеча кечқурун Кремлдаги Съездлар саройида бўлган байрам концертида унутилмас, тўққизлангирувчи кишиларнинг Куба халқига, Куба миллий қаҳрамони партерда пайдо бўлганда залдаги олти минг киши бараварига ўрнидан туриб, гулдўрс қарсақлар чала бошладилар. Москваликлар бир неча минут давомида бир оғиздан «Фидель, Фидель», «Вива Куба!» деб хитоб қилиб турдилар.

Концерт биринчи бўлимининг охирида Совет Армиясининг ашула ва ракс ансамбли «26 июль марши»ни ижро этаётганида совет кишиларнинг Куба халқига, Куба миллий қаҳрамони партерда пайдо бўлганда залдаги олти минг киши бараварига ўрнидан туриб, гулдўрс қарсақлар чала бошладилар. Москваликлар бир неча минут давомида бир оғиздан «Фидель, Фидель», «Вива Куба!» деб хитоб қилиб турдилар.

рувчи кинохроника кадрлари намойиш қилина бошлаганида эса залда яна ошани бошладилар.

Танаффус вақтида Фидель Кастро ва унинг ҳамроҳлари қарсақ чалиб турган москваликларнинг орасидан ўтиб кетётганларида ҳам ошани давом этаётган эди. Ҳамма томонлардан: «Вива Куба!», «Вива Фидель!», «Яшасин Куба!», — деган сўзлар эшитилиб турарди. Концертга ўз миллий байроқларини кўтариб келган кубалик студентлар ҳам Фидель Кастронинг москваликлар билан бирга табриклайдилар.

Концерт революциянинг улғур дохийсини мадҳ қилувчи А. Холминовнинг тантанали, улғур «Ленин ҳақида қўшиқ» асари билан бошланди. Қўшиқни А. Мелик-Пашаев раҳбарлигида СССР Давлат академик хори, Большой театр хори ва оркестри жўр бўлган ҳолда СССР Большой театрининг солисти В. Нечипайло ижро этди.

Зал Шостаковичнинг «Байрам увертюраси»ни қизини кўтиб олди.

Аюйиб ашулчилар Москва, Киев, Минск ва Боку музика театrlарининг солистлари А. Бедерников, Б. Руденко, П. Лисицан, Н. Исакова, М. Магмаев, З. Баби тингловчиларга катта эстетик завқ бағишладилар.

Концертининг энг ёш катнашчилари — Москва Пионерлар саройи ансамблининг В. Локтев раҳбарлигида ашулчилари ва раксчилари зални ўз самиятлари, шижоатлари, эр завоқшавлари билан мафтун этдилар. Украина (раҳбари П. Вирский), Грузия (раҳбарли Н. Рамизиди) ва И. Сухивили) ракс ансамбллариинг артистлари миллий рақсларини ижро этар эканлар чанқоқлик ва маҳорат соҳасида ўзаро мусобақалашгандек туюлар эди. Пятницкий номи рус халқ хори ҳамда Совет Армиясининг ашула ва ракс ансамбли ҳар қачонидек катта муваффақият қозонди.

Концертда СССР Большой театрининг солистлари Н. Тимофеева ва М. Лиена, Ю. Скотт, Е. Холмина, В. Левашев, А. Симачев ва Ю. Папко совет балет санъатини муносив тарзда намойиш қилдилар.

Залда СССР маданият министри Е. А. Фурцева, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, Қубонинг СССРдаги элчиси Карлос Оливарес Санчес, СССРнинг Кубадаги элчиси А. И. Алексеев ҳам бор эди.

КОММУНИСТИК МЕХНАТ ХАРАКАТИ ИЛГОРЛАРИНИНГ БҲУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ ҚАТНАШЧИЛАРИ — КОММУНИСТИК МЕХНАТ ЗАРБДОРЛАРИ ВА КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИ, ЖАМОАТ ТАШАББУСКОР ТАШ- КИЛОТЛАРИНИНГ АКТИВ ХОДИМЛАРИ «ШАВКАТЛИ МЕХНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МЎКОФОТЛАНДИ

СССР Олий Совети Президиуми коммунистик меҳнат ҳаракатида ва меҳнаткашлар жамоат ташаббускор ташкилотларининг ишида актив қатнашганликлари, халқ хўжалиги резервларини қидириб топиш ва улардан фойдаланишдаги ташаббуслари ва юксакликлари учун 1963 йил 26 апрел. Фахрим билан Ўзбекистон ССРдаги кўп йилдаги коммунистик меҳнат учун медали билан мўкофотланди: 1. Оллоберганова Билан — Хелла туркумонанининг бош врачини.

2. Айметков Умрўз — Бухоро област, «Коммунизм» совхозининг старший чўпчиси.

3. Охунбаева Инобат — Сирдарё

област, 6-совхознинг бригада бошлиғи.

4. Вальцева Тамара Васильевна — старший илчий ходим.

5. Ганиев Комилжон — Аджикон област, «Совой» пахтачилик совхозининг тракторчиси.

6. Голованов Дмитрий Герасимович — Тошкент темир йўл транспортни инженерлари институтининг проректори.

7. Жумабаев Абдуқодир — Фарғона област, «Риштон» совхозининг бригада бошлиғи.

8. Жумаев Эшмўлат — Сирдарё област, Титов номи 6-пахтачилик совхозининг бригада бошлиғи.

9. Жуманиёзова Ойша — Хол-

раз област, «Пахтакор» колхозининг бригада бошлиғи.

10. Есбоганов Тажен — Нукус шаҳар, йирик панелли уй-йўли қурилиш бошқармасининг бригада бошлиғи.

11. Ёроҳимов Саида Салимовна — Тошкент шаҳарлараро телефон станциясининг инженерини.

12. Карпина Вера Андреевна — Фарғона област, 8-трестта қарашли 5-қурилиш бошқармасининг су-вокчиси.

13. Карпина Тамара Макаровна — Фарғона нефтин қайта ишла-заводининг установка бошлиғи.

(Давоми бор).

ИЛМИЙ КОММУНИЗМ-НИНГ ГЕНИАЛ АСОСЧИСИ

(КАРЛ МАРКС ТУРЛАН КУНИНГ 145 ЙИЛЛИГ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

МОСКВАДА КАРЛ МАРКСГА ҲАЙКАЛНИНГ ФРАГМЕНТИ.
Ҳайкал автори Ленин мунофотининг лауреати Ҳайкалтош Л. Е. Карбелъ.
Н. Грановский фотоси (ТАСС фотохроникаси).

Фанат оддий имконият бўлиб қолверди. Шу сабабли, Маркс ва Энгельс пролетариат партиясини тузиш учун, илмий социализмни ишчилик ҳаракати билан бириктириш учун кураш олиб бордилар. Уларнинг бу кураши 1847 йилда муваффақият билан якунланди. Ушбу йили Коммунистлар союзи ташкил топди. «Коммунистлар партияси манифести» бу союзнинг программ ҳужжати бўлиб қолди.

Маркс социализм учун революцион кураш олиб бораётган ҳалқаро пролетариат ташкилотига негиз солган I Интернационалнинг ташкилотчили ва йўлбошчиси бўлди.

Маркс Интернационалга раҳбарлик қила бориб, ишчилик ҳаракатининг тарқоқлигини бартараф қилиш учун курашди. Анди вақтда Маркс ва Энгельс революцион назариянинг покчили ва яхшилигини учун, марксизм назарияси доима эмас, балки ҳаракат дастури сифатида қабул қилиниши учун кескин кураш олиб бордилар.

Марксизм асосларининг традицияларига содиқ бўлган КПСС ҳалқаро коммунистлик ҳаракатининг жипслигини қайтариш учун курашга ўз куч-ғайратини аямая сарфламоқда.

Маркснинг бутун ҳаётини ишчилик синфи ишига бағишлади. Маркс бениҳоя камтарлик, ўзига нисбатан жуда қаттиқ талабчанлик, меҳнатсеварлик, бир мисални кўзлаб иш тутиш ва бегарозлик намуналарини кўрсатди. У оддий кишиларни беҳад севар ва уларнинг ҳар қандай қўрилишларига нафрат билан қарар эди. Янги да катта инсон бўлган Маркс ўз шаънининг қўлига қўйишда қаттиқ қарши қўйди. Шахсга сўйишнинг ҳар қандай қўрилиши унга ёт эди.

Маркс Вильгельм Блосга юборган хатига шундай деб ёзган эди: «...Мен шахсга сўйишнинг ҳар қандай қўрилишларига душман бўлганимдан меннинг ҳизматларим тан олинб, турли мамлакатлардан жуда кўп қўлиб юборилган ҳужжатларга теккан мақолаларнинг қўрилишига ҳақ қачон йўл қўйган эмасман, мен ҳатто шу мақолаларга фақат баъзи-баъзида танбеҳ берганимгина ҳисобга олмаган, ҳақ қачон жавоб ҳам қайтарган эмасман».

Революцион тафаккур ва ишчилик титани бўлган Маркснинг бутун фаолияти совет кишилари учун намунадир.

Марксизм илмий фанлар, Марксизм асосларини ўз назарияларига ривожланиб боруви назария деб қаради. Маркс ишчилик улуғ даямачини В. И. Ленин ўзининг гениал асарларида марксизм фанини янги тарихий давр таалаблари, империализм ва пролетариат революцияси даврининг, СССР да социализм кураши илмий ривожлантирди ва бойитди. Ленин марксизмнинг ҳамма таркибий қисмларини: диалектик ва тарихий материализмни, сиёсий иқтисодни ва илмий социализм назариясини ривожлантиришни янги босқичга кўтарди.

В. И. Ленин ўз асарларида марксизм философияни илмий тарзда ривожлантирди. У табиатшуносликдаги энг янги кашфиётларни назарий жиҳатдан умумлаштирди, марксизм билан назариясини ҳар тарафлама ривожлантирди ва ҳоказо.

Тарихий материализм ва илмий коммунизм назариясини ривожлантиришда В. И. Лениннинг ҳизматлари ҳақ қачон каттадир. Ленин империализм қонунларини аниқлаш қилишга асосланган, социализм революцияси ҳақидаги янги назарияни ишлаб чиқди ва айрим бир мамлакатда социализмнинг галаба қозониши мумкинлигини тўғрисидаги гениал ҳулосасини асослади. Ленин пролетариат диктатураси ва Коммунист партиянинг етакчилиги роли тўғрисидаги марксизм назариясини ривожлантирди. У бизнинг мамлакатимиз шароитида Совет ҳокимиятини пролетариат диктатурасининг давлат формаси сифатида кашф этди ва социализм қилишдаги даврда пролетариат диктатурасининг формалари

Маркс буржуазия ағдариб ташлашнинг натижасидаги илмий масала кардинал равишда ҳал этилиши мумкин, фақат социализм революциясига илмий азулини йўқ қила олади, деб олдиндан айтиб берди.

Бизнинг совет воқелигимиз марксизм асосларининг ана шу жуда муҳим ҳулосаси тўғрисидаги аниқ тасдиқлади. Совет Иттифоқи кўп миллатли давлат. У ҳалқлар дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги таъна билан мамлакатдир.

Буюк революционер бўлган Маркс омиранинг социализм учун курашига раҳбарлик қилувчи пролетариатнинг сиёсий партияси бўлиши зарурлигини асослаб берди. Маркс Энгельс билан бирга, шу нарсани таъкидладилар, ишчилик синфини ташкил этиш учун ва уни ўз орасидан эргаштириб, капитализмга қарши курашга олиб бориш учун қодир бўлган революцион партия бўлмаса, коммунизм

МАМЛАКАТНИНГ ЮҚОРИ СИФАТЛИ КАРТОШКАГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИНИ ТЎЛА ТАЪМИНЛАЙЛИК

(Бош биринчи бетда).

Колхозга бир килограмм юқори сифатли картошка икки тингига тушмоқда. Нима учун каллиноақалиқлар бошқа колхоз ва совхозлардан фарқи ўлароқ яхши ҳосил олмақдалар, арзон картошка етиштирмақдалар?

Уларнинг муваффақиятлари янги фактор сабаб бўлмоқда. Биринчидан, картошка етиштириш тўла механизациялаштирилган, картошка экиш ва экини ишлаш вақтида қўл меҳнатидан мутлоқ бойдаланилмайди. Иккинчидан, колхознинг кўп миқдорда чорва жойи бўлиб, қўнлаб тўғи тайёрлашмоқда, картошка далалари яхшилаб ўқитилмоқда.

Калиновка қишлоғидан колхозда картошка етиштириш технологияси оддий бўлиб уни бошқа ҳўжалиқлар ўрганиб олишлари мумкин. Бу технология қисқача қилиб айтганда қуйидагидан иборат: картошка қузда шудор қилинган ерга экилади, ҳар гектар ерга 30 тонна тўғи солинади. Картошка машина билан фақат 70 х 70 сантиметрли схемада квадрат-улаб экилади. Картошка униб чиққунча ва униб чиққаннан кейин бетога ўтларнинг пайдо бўлишига қараб 3-4 марта бороналанади. Картошка пояси ўсиб, бороналаш мумкин бўлмай қолганда уни бир марта қўлтиратор билан икки томонлама ишлайдилар, сўнгра трактори бир марта қопчи қилиб чиқади. Бир гектар ерга картошка экиш ва уни ишлашга бир иш куниндан камроқ вақт сарфланади.

Калиновка ана шундай қилинмоқда. Бошқа ҳўжалиқларда бундай имкониятлар йўқ дейсизми? Ўз-ўзидан маълумки, имкониятлар бор. Бошқа колхозларда ҳам тақрибли кадрлар бор. Бошқа колхозлар ҳам тракторлар, бороналар, қўлтираторларга эга.

Ҳамма гап яна ишни ташкил қилишда ва ташкилотчиларга, колхоз раиси ва совхоз директорининг картошка етиштириш ва харид қилиш планини бажаришдан иборат муҳим вазифани ҳал этиш учун ўз масъулиятини тушунишга боғлиқ.

Картошка етиштириш ва тайёрлашни кескин қўлтириш учун ҳозир нима иш қилиш керак?

Даставвал бу эини етиштиришда эгасизликни тугатиш, картошка етиштиришни фан ютуқларидан ва илгорлар тажрибасидан муваффақиятли фойдалана оладиган энг малакали кишиларга топшириш зарур. Ҳар бир колхоз ва совхозда картошка етиштириш бўйича механизациялаштирилган эвенорлар ташкил этили, уларга муайян ер участкалари ва техникани бириктириб қўйиш, уларнинг қирқ иш планларини белгилаш, мўл ҳосил учун курашда амалий ердан қўрсатиш керак. Бизда макмақхори ва тарлағи экан майдонларида ана шундай эвенорлар ва бригадалар ишининг гоят катта ижобий тақрибиси тўпаланган. Мўл ҳосил етиштирувчи аjoyиб устлар — А. Гитлов, Н. Манукоский, В. Светличний, В. Первичий ва бошқа кўпгина кишиларнинг ноилари бутун мамлакатимизда маълум. Уларнинг иш методларини дадилан билан картошка далаларига ўтказиш лозим. Картошқачилик ҳўжалигининг ўз машғул механизаторлари бўлиши зарур.

Далаларни ўқитиш картошка ҳосилдорлигини оширишнинг тўб масаласидир. Фақат минерал ўқитилардан фойдаланиш ҳисобига бу вазифани ҳал этиш мумкин эмас. Органик ўқитилар керак, тўғи керак. Тўғи қўлтиришнинг маҳаллий ўқитилар етиштириш қўлтириш ҳисобига, тўғи тўғи-тўғи қўлтиришнинг солиш ҳисобига, органик ва минерал ўқитиларни тўғи қўлиб солиш ҳисобига олиш мумкин. Бунинг ўстига тўғи ва бошқа маҳаллий ўқитилар солишга далада етиштирилган картошка сифат жиҳатидан энг яхши картошка бўлишини практиканинг ўзи кўрсатиб бери.

Тўғи тўлаш, сақлаш ва ундан тўғи фойдаланишга алоҳида эътибор бериш лозим. Чорвачилик муваффақиятларини ривожлантириш ва чорва молларнинг тўғи қўлтиришдан шартонда картошка учун акрилатилган ҳамма майдонларни тўғи билан ўқитиш имконияти бор. Ҳар бир ҳўжаликда ўз ўғи фабрикаси бўлиши керак. Бу эса керексиза қилинган ернинг ҳар гектарига намида 30 тонна тўғи солиш имконияти беради, мўл ҳосил олишнинг ишончли гарантисидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ҳар гектар ерга экиладиган картошка нормасига қатъий риоя қилишга алоҳида эътибор бериш зарур деб ҳисоблайдилар. Илгор ҳўжалиқлар гектарига 2,5-3 тоннадан уруғ экиладилар ва яхши парвариш қилиб, гектаридан 200-250 центнердан ҳосил олмақдалар. Ленин, афсуски, бизда гектарига 1-1,5 тонна картошка уруғи экиладиган ҳўжалиқлар ҳам бор. Экиннинг тўла нормида бўлмаслигига йўл қўйиш қилишлар колхоз ва совхозларни ҳам ҳосилликка маҳкум қилиб қўлади. Қўрабона турли уруғ экиш нормасини намайитириш ва бу билан ҳосилга зарар етказиётган раҳбарларни ва мутахассисларни қатъий қоралаш лозим.

Бу ил бир қанча районларда картошка уруғлигининг ресурслари

ри чекланган. Бу эса муайян қийинчиликларни келтириб чиқаради. Экин планини бажариш учун ҳамма резервлари сафарбар этиш талаб қилинади. Уруғлик фондларининг тўғирилиши учун чоралар қўриш, етиштирилган картошкани аҳолидан сотиб олишни ташкил этиш, картошкаларни қирқиб экини кенгрок жорий этиш керак. Уруғлик учун энг яхши картошкани танлаб олиш, уни тўла норма билан экишга эришиш, экинларнинг ўз вақтида ва лухта ишланишини ташкил этиш — ҳозирги пайтдаги энг муҳим ишлар ана шулардир.

Картошка етиштириш ва тайёрлашни қўлтириш учун кураш олиб бораб экинлар, бу экинни етиштириш билан машғул бўлган кишиларни моддий жиҳатдан рағбатлантиришнинг унчиги сира ҳам мумкин эмас. Меҳнатга ҳақ тўлаш шундай йўлга қўйилиши керакки, натижада ҳар бир киши ҳосилдорлигини ўсишдан, яхши ҳосилнинг қўлинишдан ва картошка сифатининг яхшиланшидан, тайёрлаш планининг тўла ва оширилиб бажарилишидан маънафдор бўлиш. Картошка экишни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш, экинларни яхши парвариш қилиш, ҳосил қўлиб қўлмасдан йиғиб олганин ва маҳсулотни тўғи сақлашга ишчи кишиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш мумкин.

Ҳар бир колхоз ва совхозда картошка уруғчилигини чинакамга ташкил этиш, уруғчилик участкаларини энг яхши, ўқитилган ерларга жойлаштириш керак. Иш маффаатлари картошка уруғчилигининг илмий асосга қўрилган бўлишини талаб қилади. Олимлар қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашларига катта амалий ердан қўрсатишларни лозим. Қайси районларда картошқани қайси сотларини етиштириш мақсада мувофиқроқ эканлиги ҳақида, юқори сифатли уруғлик картошка олиш учун қандай агротехникадан фойдаланиш кераклигини тўғрисида ва қисқа муддат ичида ҳамма жойда ёппасига сорти уруғликлар экишга ўтиш йўллари ҳақида колхозчиларга ва совхоз ишчиларига маслаҳат бериш олимларнинг бурчидир.

Картошқанинг эртаги сотларини етиштириш ва тайёрлашни ҳар тарафлама қўлтиришга алоҳида эътибор бериш керак, чунки бу нарс аҳолини ёз фаслида картошка билан яхшироқ таъминлаш имконияти беради. Бизда кўпгина шундай аҳвол рўй беради: колхоз ёки совхоз кечки сорт картошка экиб, уни эртаги картошка сифатида йиғиб олади ва натижада ҳосил паст бўлади. Бундай ҳолатларга йўл қўймаслик керак. Эртаги картошка етиштириш далавта, колхозлар ва совхозларга фойдаландир. Колхозлар далавта қанча кўп эртаги картошка сотаслар, колхозчиларнинг даромади шунча кўп бўлади. Эртаги картошка майдонларининг кенгайтирилиши йиғим-терим қизғин тўли олган пайтда ҳосиллигини қоматида, ҳосилни қизғи ёнгарчилик бошланмасдан илгари йиғиб олиш, ерви қизғи экинлар экиш учун ўз вақтида тайёрлаб қўйиш, техникадан тўлароқ фойдаланиш имконияти беради.

Картошка экиш пайти бошланган ҳозирги вақтда ҳар бир колхоз ва совхозда бу масъулиятни ишчи ўқитиш учун ҳамма нарсанинг тахт қилиб қўйилганлигини аниқ ва яхши бир марта лухта таъминлаб қилиш керак. Конкрет планлар ва топшириқлардан картошка етиштириш эвенорлар ва бригадаларнинг ҳабардор бўлиши ҳақида, ҳар бир киши қайси ишчи қайси муддатда қилиши кераклигини, қандай ҳосил олиши ва далавта қанча маҳсулот топшириши кераклигини аниқ тасаввур этили ҳақида ҳаммуҳим қилиш зарур.

Биз сифатли картошка етиштиришнинг картошка солиган оқиқоват қилларини қўлтириш, картошқадан хилма-хил маҳсулот тайёрлашни кенгрок йиғимиз керак. КПСС Марказий Комитети ва ҳўкумат саноат ҳодимлари картошқадан хилма-хил оқиқоват маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш ҳақида топшириқ бердилар. Бунинг учун бу йил зарур миқдорда юқори сифатли картошка тайёрлаб қўйиш ва уни қайта ишловчи саноат қорхоналарига ўз вақтида топшириш лозим. Шунда аҳоли картошқадан тайёрланган қўлтириш маҳсулотларини анча кўпроқ миқдорда истеъмол қилиш имкониятига эга бўлади. Шаҳарлар ва саноат марказлари аҳолисини картошка билан таъминлаш вазифалари кўпроқ матонат ва қатъий билан ҳал этилиши керак. Иш маффаатлари шунини талаб қилмоқда.

Қадрли ўртоқлар! КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтдиларки, колхозчилар ва совхоз ишчилари, мутахассислар, ишлаб чиқариш бошқармалари ва партия комитетларининг ҳодимлари, комсомол ташкилотлари, совет ва тайёрлаш органлари мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш учун ҳамма зарур чораларни қўридилар, шу йилнинг ўсидаёқ картошка етиштириш ва тайёрлашни анча қўлтиришга эришадилар ҳамда шаҳарлар ва саноат марказларининг меҳнаткашларини ана шу қўлтириш маҳсулот билан таъминлайдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Шаҳримизни боғу бўстонга айлантирамиз

ТАШАББУС ҚўЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Касабо союзулари республика совети Наманган коммунал ҳўжалиги, саноат, транспорт қорхоналари ишчи ва хизматчилари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг шаҳар ободончилигини янада яхшилаш ҳақидаги социалистик мажбуриятларини маъқуладилар.

Область, шаҳар партия комитетларига, саноат ишлаб чиқариш партия комитетларига, колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетларига, область, шаҳар ва район ижроия комитетларига, Касабо союзулари область советларига шаҳар ҳамда аҳоли яшайдиган пунктларини ободонлаштириш бўйича конкрет тадбирлар ишлаб чиқишни топширди. Шаҳарларни янада ободонлаштириш учун социалистик мусобақани энг олдинги мақсадда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касабо союзулари советининг республика шаҳарлари учун битта ва Тошкент районлари учун битта кўма Кизил байроғи тасвир этилди.

Шунингдан Ўзбекистон ССР Коммунал ҳўжалиги министрлиги, маҳаллий саноат ва коммунал ҳўжалиги ишчилари республика Касабо союзи комитетининг кўма Кизил байроғи ҳам тасвир этилди. Кўма Кизил байроқлар ҳар бир квартал янгулари бўйича иш қўрсатишга қараб берилди.

Байроқ топширилиши билан бирга шаҳарларни ободонлаштириш илгорларини рағбатлантириш учун пул мунофотлари ҳам берилди.

НАМАНГАНЛИКЛАРНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бизнинг Наманган шаҳримиз Совет Иттифонининг ҳамма шаҳарларидан тез ривожланишда ва обод бўлиб бормоқда. Фақат утган йилининг ўсидаёқ бу ерда 359 оила янги уйларга кўчиб кирди. Электрлаштириш, газлаштириш, сув таъминоти ва шаҳар канализациясининг биринчи навабати бўйича

катта ишлар қилинди. Кўча ва тротуарлар озода тутилмоқда. Утган йили биз 85 минг квадрат метр кўчага, қўнлаб тротуар ва ҳўзиларга асфальт ётқиздик. Бир километрдан кўпроқ ариқ четларига гишт ётқиздик.

Бизда парк ва скверлар кўп, ҳар киши учун 45 квадрат метр кўналозор майдон тўғи келади. Пушкин номи маданият ва истироҳат боғи меҳнаткашларнинг ҳордақ чиқарадиган жойига айла-

ниб қолди. 1962 йилда бу боғ мамлакатда энг сулим боғлардан бири бўлганлиги учун Бугунги-куни боғи муқофоси ва кубогини олди. Шаҳарини ободонлаштириш ишида жамоатчилик аниқ қатнашмоқда. 2-пакта тозалаш заводи шаҳар саноат маиллий комбинатининг 11-автотбазаси коллективлари, колхоз бозорлари дирекцияси ва Маданият-маориф, Комсомол, Ҳақиқат маҳалла комитетлари кўпгина ибратли иш қилдилар.

Утган йилининг баҳоринда Наманган республикасининг энг чироили ва юксак маданият шаҳрига айлантириш ҳаракатини бошлаган эдик. Бунга ҳамма қорхоналар, ташкилотлар, мактаб ва ўқув юртлари, квартал ва уй комитетлари қатнашдилар. Ҳар бири киши ишчи туздан, жумладан, бир туп менали дархат қўчати ўтқизди, ҳар бир ҳовлида камиди 5-6 тупдан гул экишга қарор қилинди. Йили-жада кўчати ўтқизиш плани деярли икки баравар ошириб бажарилиди, бир миллиондан ортиқ айригул қаламчалари экиди. Ҳамма гулзорлар, ҳибонлар, скверлар, мактаблар, ўқув юртлари, қорхона ва ташкилотларга бириктириб қўйилган.

Шаҳарда кўчалар майдон, ҳўзиларнинг маданияти, намунали санитария ҳолати учун юрши ёлган қилинди. Қаргал комитетлари ҳўзиларда жамоатчилик асосида 33 санитария-меҳнатчи пункт, ҳамма жамоат ҳўзиларда санитария постлари ташкил қилинди.

Республика шаҳарларини ободонлаштириш учун бошланган социалистик мусобақа аюнулари бўйича 1962 йилининг тўғинчи йилида Наманганликлар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касабо союзулари советининг кўма Кизил байроғини олдилар. Бу бизни янги муваффақиятлар сари илҳомлантирмоқда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети сессиясида ва партия-ҳўжалик актив мажлисида биз янги социалистик мажбурият қабул қилидик.

НАМАНГАНЛИКЛАР 1963 ЙИЛДА НИМАЛАР ҚИЛАДИЛАР?

142 минг квадрат метр кўча, ҳовли, тротуарларга асфальт ётқи-зилади ва шягал бостирилади.

МАЖБУРИЯТ НАМАНГАН ШАҲАР СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ВА ПАРТИЯ-ҲЎЖАЛИК АКТИВИ МАЖЛИСИДА ШАҲАР МЕХНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИ ИШТИРОКИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ.

Юрак касаллигини даволашда қўлланиладиган глюкозид-стропининг препаратини илгари чет давлатлардан келтирилди. Тошкент химия-фармакология заводида олиторизид препаратини ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Иккинчи бу хилдаги дориларни чет элдан олишга ҳолат қолмади. Суратда: олиторизид цехининг аппаратураси П. Сенчукова (напада) ва экс-периментал лабораториянинг химиги З. Кан ўртоқлар янги препаратнинг сифатини текшириб юрмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

„МУШТУМ“НИНГ ЮБИЛЕЙИ

Ш О Н Л И Й Ў Л

ҚИРҚҚА КИРДИ

Гафур ҒУЛОМ

Ўзбекистон меҳнаткашлари республиканинг сиёсий сатира журналі «Муштум»нинг шонли 40 йиллик юбилейини нишонламоқда. Халқимизнинг хушчақчақ, дилкаш, вафодор дўсти «Муштум»нинг тўйи муносабати билан унинг адресига мамлакатимизнинг узоқ-узоқ ерларидан, маданият ва адабиёт арбобларидан, матбуот органларидан кутлов хатлари, табрик телеграммалари оқиб келмоқда.

Сатира ва юморнинг жаңовар қудратли воситаси сифатида жонажон Коммунист партияимизнинг порлок идеаллари учун толмас курашчи, оташин жамғири семимли «Муштум»нинг республикамиз маданий ҳаётида жуда катта роль ўйнади. Унинг босиб ўтган йил тарихий воқеаларга бойдир.

Биз «Муштум»нинг ижодий коллективини, унинг барча қаламкашларини, ўқувчиларини, ишчи ва қишлоқ мухбирларини шу муборақ кунда қизғин табриклаймиз ва уларга ижодий меҳнатда янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

«Муштум» журналининг биринчи сони чиққан кунга 40 йил тўлиши муносабати билан ҳамда Ўзбекистон матбуотида сатира жанрини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун журналининг ходимлари ва ишчи ҳамда қишлоқ мухбирлардан 29 киши Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий аъзоси билан мукофотланди.

Собир АБДУЛЛА

МЕНИНГ «ДОРИЛФУНУН»ИМ

Семимли журналимиз «Муштум»нинг қирқ йиллик тўйида хизмат қилиш учун журнал жинохонасида қўл қовуштириб турган кекса, қадрдон шогирдларидан бири эканлигим кўпчилик журналхонларга маълум.

«Муштум» журналі чиқа бошлаган йилдан тўғриси, унинг атрофини сатира-юмор ҳавасмандлари бўлиши жуда кўп ёшлар ўраб олган, эшигидан кириб келган кўпчилик ёшлар орасида каминча ҳам бор эди, журнал бошқа дўстларимга бўлган сингари мен учун ҳам сатира-юмор «дорилфунун»и бўлди.

Абдулла Қодирий, Зий Санд, Суфийнова, Х. Х. Нисеъ, Гафур Ғулом, Хайратий, Гайратий, Қомиль Алиев, Ғуломназар Ғафуров ва бошқаларнинг номлари ёки тахаллуслари «Муштум» саҳифасидан ҳар доим ўрин олиб, ҳажвий ҳикоячалар, ўткир фельетонлар, қизик-қизик шешлар билан журналхонларини ўзига тортар эди. Гарчи у йилларда «Муштум»ни чиқариш учун ҳозирги шароитнинг ўндан бири йўқ, қадрлар кам, ноз сифатиси, расмлар жўн ва бўёқлари нурсиз бўлса-да, журналининг тутган мавзёни зўр, оқибатини баланд, ўқувчиси тобора ошиб бормоқда эди.

МЕХНАТКАШНИНГ СЕВИМЛИ МУХЛИСИ

«Муштум» мухлисларининг гафур хоси йўқ. Халол меҳнат билан Ватанини гуллаб-ғубора қилиш, ҳаётини тўғрилик билан ўзлаштириш меҳнаткаш жамоатчилигининг ҳаммаси муштумхон. Улар «Муштум»нинг 40 йиллик тўйини уларнинг тўйидек ҳис қиладилар.

«Муштум» журналі совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, реакцион динчилар, миллатчилар, бойлар ва босмачиларга қарши кураш алаб олдирган йилда чиқа бошлаган. Журнал ушбу курашлар билан, сиёсий ҳушқиятлар бағрини, тилка-пора қилиш билан уларга оғу ошган бўлса, совет кишиларига заҳм бағишлади. Душманини йиғлабди, дўстларини хандон қилди. Шунинг учун ҳам меҳнаткаш халқ «Муштум»нинг чин дўсти ва семимли мухлиси бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам муштумхонлар орасида шу кунгача чиққан «Муштум»нинг бирор сонини нақла қилмай ўқиб, сўйлаб нелайган кишилар кўп. Ҳа, зар надрига заргар етди-да!

Фарғона областида сервант муштумхонлар жуда кўп. Айниқса Қўқон, Фарғона, Марғилон шаҳри меҳнаткашлари «Муштум»ни шинавандаси. Улар кундалик ҳаётларида юмор-сатирани яхши фойдаланишди. Кам-чиликларига хотима берувчи қурол сифатида фойдаланишди.

«Муштум» журналі 40 ёшга кирганда яна қирқилди. Курашларда чинқиди. Фарғона ишчиси, пахтакорини ва интеллигенциясини «Муштум» журналининг 40 йиллик юбилейини ўз тўйи деб ҳис қилди. Негаки, семимли журналимиз Коммунист партияси Программасида белгиланган аниқларини бажаришда халқимиз билан бир сарфа туриб меҳнат қилди. «Муштум» партияимизнинг содқ дўстери, халқимизнинг ҳамжониди.

Жалол МАШРАБИЯ.

6 майда республикамиз жамоатчилиги сатира ва юмор журналі «Муштум»нинг 40 йиллик юбилейини нишонлади. Унинг биринчи сони 1923 йил 18 февралда чиққан эди. «Муштум» қўлакаш берилган биринчи кундан бошлаб ички унсурларга, дин ҳомийларига, поракхўрларга, эски даврнинг зарарли ўрф-одатига берилган шаксларга, савдогарларга, бюрократларга қарши ҳаққини қиради. У миллатчилар, шовинистлар, қаллоҳ тизимининг душманлари, тарихий ғилдирагани орқага қайтармоқчи бўлган оппортунистларга қарши аёвсиз кураш олиб борди.

Журнал редакцияси шу биринчи сонидан бошлаб тинчлик душманларини халқроқ темада ёзилган ўткир фельетонларда, ҳажвий расмларда аёвсиз қош қилиб боради. Бунда халқимизнинг донолик билан айтилган мақолаларидан, афоризмларидан кенг фойдаланилади. Шундай қилиб, бизнинг «Муштум»имиз оғир курашлар ўти ичиде ўсиб, чинқиди, катта тарихий йилни босиб ўтди. Унинг республикамиз экономикаси ва маданиятини юксалтириш йўлида қилган хизматлари ҳар бир журналхон қониқиб қолган қай қилади.

Замоначи манифести — партияимиз Программасида қилинган жиддий эътибор бериш зарурлигини коллективимиз яхши тушунади. Шу мақсадда биз журналда коммунизм қурувчиларининг ахлоқ кодексида бағишлаб, оқшор қилиб айтганда, шу ахлоқ кодексининг ҳар бир шартига жавоб берадиган равозорлар, саҳифалар бермоқчимиз.

Уртоқ Н. С. Хрушчев совет ёзувчиларининг III съезидеги сўзларидан кўтдириб ҳаётимизда яхши томонларни қўйиш йўли билан одамларда келажакка, коммунизмга ишончини кўпроқ оширишимиз зарур, деган эди. Биз Никита Сергеевични ана шу доим қўйишга алоқ қилиб, журналимизда ижодий темадаги материалларни, расмларни бундан кейин ҳам кўпроқ бериб борамиз.

Журнал коллективи бутун ишини кенг жамоатчиликка, ишчи ва қишлоқ мухбирларига таъинлаб қўйди. Уларнинг қўлакаш берилиши, ёшлар билан, катта ишчи элани қилиш, йўлда қилиб айтганда, «Муштум»имиз сўячиги — халқ. Шу сабабли у 40 йилдан бери катта йўлдан дадил одамлар келди. Партия ишониб топириб қўйган қўлакаш бундан бундан ҳам ҳаққини қиради, ўқинишнинг бир томонини ҳам зов келказмасдан қўйишди. Агар сиз, хурматли муштумхонлар, биринчи ўқоқ Хоразмдан, иккинчиси Фарғона водийсидан, қолганларини кўнча Бухоро ва Самарқанддан, қайли жура-ларимиз Сўхонбардан бори-ю бир кун хабар юбормасангиз, «Муштум» сизларни соғиниб қолади, ҳамма вақт йўлингизга кўз тутиб туради. Демократик, балиқ сўз билан тирик бўлгандай, «Муштум» ҳам сизлар билан ҳаёт, умри боқиб.

«Муштум»имиз бешигини тебратган Ғулом Гафур, Зий Санд, Қомиль Алиевларнинг қаламлари аралаштириб ёзилган фельетонларини, ишқ узиди шешлари ва ҳикояларини қим қўймоқчи. Журналимиз оғирини енгил қилишда сатири ёзувчиларимиз Гафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Собир Абдулла, Гайратий, Саид Аҳмад, Сами Абдуқаҳҳор ва бошқалар бир неча йилдан бери қаттиқ келмоқдалар. Рассомлардан Воробейчиков, Одилов, Жиков, Рейх, Марфик, Малаев ва бошқалар дастлабки сонларидан ҳозирча журналимиз талантили тажрибали расмлари ҳисобланмоқда.

«Муштум» ўз саҳифасини беғашда, ҳар бир сўзини ўткир ва таъсирчан қилишда, узоқ-қўндаги воқеалардан қўзғолқ бўлиб турганда доимий ёш турайдиган ўнлаб кекса ва ёш ишқо

ҳаларига сўзлади. Биз улар орқали турли темаларда ижодий ва сатир матеалилар олиб турганимиз ва жойларда юз берган нуқсонларни тўлатишда, маҳаллий партия, совет ташкилотларига амалий ёрдам бермоқдамиз.

«Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди» дейдилар. «Муштум»имиз ака-укалари, жам-жамчалари қўлаиб борапти. Республика, област, вилоятларда газеталардан тўғриси заво, фабрика, қўлоқ, совхозларда чиқадиган кўп тираж-ли газеталарда ҳам сатира-юмор бўлимлари ташкил топган. Бу йўлда Фарғонадаги «Коммуна» газетасининг «Жайра», «Тошкент ҳаққининг» «Ур тўқмоқ», Андижон области газетаси «Коммунистнинг» «Қалампар туз», Самарқанд области газетаси «Ленин йўлининг» «Шаллоқ» бўлимларини алоқиде қай қилиб ўтиш керак.

Биз журналистлар, айниқса сатириклар у ёки бу киши ҳақида фельетон ёки танқидий мақола ёзувганимизда факти чўқир ўрғанишимиз, масалага атрофлича, оқилона муносабатда бўлишимиз, бирининг ўз мақсадини қўлаб айтган салиха қараб иккинчи одамни ноҳақ қўлаб қўймаслигимиз керак. Танқид ҳаққоний бўлгандагина ўз кичини қўрсатади ва фойдаланилади.

Халқимиз қирққа қирқан кишини «қирчилла-ма ёшда», деб таърифлайди. 40 ёшга тулган «Муштум» ҳам қирқ тўлиб турди. Журнал коллектив жонажон Коммунист партияимизнинг ишонанг дастларига бўлиш учун ҳамини таъбир туради ва халқ хизмати учун дўшинг бутун кичини, билимини, ғайратини аямая меҳ-кат қилади.

З. ПУЛДОШЕВ,

«Муштум» журналининг редактори.

Юбилей журналнинг редколлегия аъзолари. Суратла: (чапдан ўнгга) елдинги қаторда Гафур Ғулом, Собир Абдулла, З. Пулдошев (редактор), Д. Синицкий; иккинчи қаторда — С. Махматов, Т. Алимов, Н. Леушин.

ҲАЖВ АЛАНГАСИ

Бюрократ, ишққас, манфаатпараст, поракхўр, хотинбоз, хуллас ала пушга ўхшаш боз-бозларнинг қиёфаси ўзинингта ҳам маълум бўлса керак. Лекин уларнинг юзи ва қилимлари қўзғолқ қандай туширилади. Лаганбардорнинг бўйини нима сабабдан туяқининг бўйиндек узун чинилган ёки қайси сабаблардан кўра илгоғининг қиёфаси заҳарли илгоғи ўхшатиб қилинади — бундай ишқ-чиниларини билимқои буғалатиш, марҳамат қилиб юринг, «Муштум»га борамиз. Фельетонлар хонасининг биринчи парикатурчилар чекси жойлашган. Чек бошнинг Уста Камоли ёқини ёшлар бўшлар.

Салом, — дейишда, сенни ич-карига киримиз... Уста расмлардан Д. Синицкий Леушин билан нима билан баҳс қилаётган бўлилар:

— Йўқ, бюрократнинг анча кўпол чинқини — дейди Уста Камоли.

— Бюрократ кўпол бўлади, айтирди билдириди Дмитрий Дитрич.

— Йўқ, ҳозир бюрократлар анча қўлақини қўлашган, азизим!

Баҳс давом этади...

Қирқ йилдинги, бундай баҳс давом этади. Ҳа, қирқ йилдинги, парикатурчи расмларининг фельетончилар билан ёшма ёш туриб, бўйин йўғи муштумларга, ёш унсурларга қарши жанг олиб борди. Парикатурчи курашда, саводсанликни тўғрида катта хизмат қилди. Манфа-

атпарастлик, поракхўрлик, кўзбўзма-чилик — мана шунга ўхшаш иллатлар аёвсиз қош эълмоқда.

Р. Рождественский, А. Николаев, Варшам-Бремани, М. Воробейчиков сингари отахон парикатурчилар ҳу-жирини бошлаб берган эдилар. Улар «Муштум»нинг биринчи сонидан бош-лаб уларнинг ҳажвида юморта бой бўлган, пичинг ва қочирларини билан қаттиқлаб келдилар. Бу парикатурчилар дўстларини қўлларди, душманларини қўлларди қўлашга солди. Уста Камоли ёқини ёшлар бўшлар.

В. Одилов, Г. Шенников, С. Марфинлар муштумхонларини жула хурсанд қилдилар. Боқиб Одиловнинг дўстлари «ёшга» деб аташган экан. Чунки бу талантили ҳажвичи ҳаётдаги бош-муштумхонларнинг қўлаги томонини топа билди. Шунинг учун ҳам муштумхонлар унинг навозларига қарина-турасини қўлаги тўғриси бўлиб, кўтуби турадилар.

Михаил Львович Воробейчиков икки кам қирқ йилдан бун «Муштум» учун расм чиқарди. Ана шу йиллар давомида бу толмас курашчи ишқ-қас, хотинбоз, бегаму бегамуларини, на-дабозу қўзғолқларини қўлаш-қўлаш қилди. Ўз фикрларини ўнроқ заҳарханда ва кинол ўсишда баҳс-адашган бу устоз расм шун кўна қадар мингта яқин парикатура чиниб берди.

Шундай қилиб, парикатурчилар чексиде баҳс «ўхшатади. Танқиди ҳажвичи С. Малитининг фикрича, поракхўрнинг қўлаи гаваҳига нисбатан ал-боғта қалта чинилган маълум. Қўла-дириш санъатига бошқалардан қўлашмайдиган расм Д. Абдуллоев юлгининг қорини помидор тузайди қаратди. Чунки помидор чиниб ке-рар дейди. Дўшман юлгини шу қўла-гур қорининг қўлаи қириб юлгини қилиди.

М. Воробейчиков, Д. Синицкий, Н. Леушинлар тарбиясида қўлаш исте-додли ўзбек парикатурчилари ети-шад чинқин. А. Халқов, Н. Иброҳи-мов, Т. Мухомедов, Н. Қўлибеков, Ҳ. ҳаммасини ёшаман десангиз бир алоқиде бемалол қўлаш мумкин...

Алижон Қўлиқов тема топшига, сўз ўйини орқали айрим кишилар очти-

даги сарфиларини очиб ташлашга ус-теҳиде баҳс «ўхшатади. Танқиди ҳажвичи С. Малитининг фикрича, поракхўрнинг қўлаи гаваҳига нисбатан ал-боғта қалта чинилган маълум. Қўла-дириш санъатига бошқалардан қўлашмайдиган расм Д. Абдуллоев юлгининг қорини помидор тузайди қаратди. Чунки помидор чиниб ке-рар дейди. Дўшман юлгини шу қўла-гур қорининг қўлаи қириб юлгини қилиди.

Наримон Иброҳимовнинг маккаж-қо-ри ва шунга ўхшаш эъланларнинг ад-вокати деб аташди. Ёш расм устоз сатирининг тигини, ҳажвичининг алағасини қўзғолқларга, кўзбўзма-чи ва хайбараналлачиларга кўпроқ қаратди. Унинг парикатурчиларда ҳижв, қаж-қаж шунчалик қўлаш, гоҳи қайта-қайта, ҳаёт ўйининг орасида қўлашга мийиб бўлиб, эъланга тўшган жойда қўлаб юбо-радилар...

«Муштум»нинг 40 йиллик тўйига қўлашганда бу қўлашда парикату-ричиларимизга бундан 40 йил даво-мида қўлашган келганлари учун раҳ-мат айтмай. Сатира алангаси лову-лаб ёсини!

Х. ТУХТАБОВ.

СЎЗ—МУШТУМХОНЛАРГА

Совет сатираси кишиларни коммунист руҳда тарбиялашда, турмушинида ушбу турлидан эскилик сарфилар ва нуқсонларга ўт очинида роит катта роль ўйнайди. Биринчи ўзбек сатира-юмор журналимиз «Муштум» ҳам шундан йўлини босиб ўтди ва меҳнаткашларнинг семимли журналі бўлиб қолди.

Коммунистия жамият қўрилиши авж олдириб юборилган ҳозирги пайтда жанговар қўрозимиз — сатиранинг роли ва аҳамияти анда ошди. Партияимиз барча совет ёзувчилари, шу жумладан сатиранинг олдинга катта вазибалар қўймоқда. Уртоқ Н. С. Хрушчев сатиранинг роли ҳақида гапириб бундай деган эди: «Сатира бундан бун ҳам партия ва халқимизнинг қўрозли бўлиб қолсини, коммунизм сари олға боришимизга ҳалқат бераётганларнинг ҳаммасини қўлашга қўлаш қилиш».

Ишонамизки, семимли журналимиз «Муштум» ана шу қўрсатма асосида ўз олдида турган улкан вазибаларни шараф билан бажарди. Биз журнал саҳифаларида бундан бун ҳам чуқур мазмунли материалларни, ўткир фельетон ва пачефларни ўқиймиз, қизик ва қўлаги парикатурларни қўришимиз шубҳасиздир.

О. ИКРОМОВ,

Самарқанд Давлат университетини филология факультетининг декани;

И. АХМЕДЖОНОВ,

шу факультетнинг ўқитувчиси.

Чўл ва адирада, узоқ тоғ йиллариде жамоат қорачилигини тинмай ривожлантираётган чўпон-қўлақлар «Муштум»нинг ҳар бир янги сонини сабрсанлик билан кутадилар, унинг саҳифаларидаги ҳар бир фельетон, танқидий мақола, ҳажвичи шешрини қизикиб ўқийдилар.

Фермаиз чорвадорлари «Муштум»нинг 40 йиллигини 15 минг бош совлиқнинг ҳар юзтездан 130 кўзи олиш билан ишондилар. Давлатга қоракўл терси сотиш пилани ошириб ба-жарилди. Бу муваффақиятларини қўла қиритишда «Муштум»нинг роли катта. Чунки биз журнал саҳифаларида танқид қилинган ҳаёт ва камчиликларга ўз ишимизда йўл қўймадик, унинг масалага ва қўрсатмаларига амал қилдик.

Биз муштумхон чорвадорлар етти йиллиқнинг бешигини йи-лида янада катта ютқуларни қўла қиритиш учун журашамиз. Бу курашда семимли журналимизнинг ёрдами ва қўлаб-қў-ватлашига ишонамиз.

Б. ХОЛИҚУЛОВ,

Э. ТУРКМЕНОВ,

Сурхондарё областидаги «Ғузур» совхозининг чўпонлари.

Ҳозир хурматли ота-хонимиз — шахсий пенсия омер. Аммо ижодий фао-лияти ҳали навирион. Одилов ота «Муштум» журналининг доимий ав-тори бўлиш билан бирга «Ғулаҳ», «Ғулаҳ» жур-налларида ҳам қизик-қизик мақолалари билан қатнашиб келмоқда. У болалар учун «Эзи-нинг босмақона» деган поэма ҳам ёзган.

Барнади ижодини гуллаб берсин, отахон!

А. НАБИХУЖАЕВ.

В Е Т Е Р А Н

— Хой, болам, жуна-ли қўяиб нима қилсан, онаси чўлиб олади-я.

— Тинч чинқимини, кўрмоқчиман.

Ёш болаларга хос ҳа-ракатини бунчалик қўла-да қилиб фойдалаш ҳар кимнинг ҳам қўлида келвермасе керак. Аммо «Муштум»га сателити қила бошлаган дастлабки кун-лардан унга ҳамдам бўлган Одилов ана бу-га ўхшаган қўноғи ҳа-зи-м-мунголарини, ўткир ҳажвичи шеш ва ҳикоя-ларини қўлаб ёзган...

Журнал таъини ати-ган даврда ёш йигит Одилов олдин ҳарф те-рувини қўлаб ишларди.

Иш процессида унда ёшга ҳавас турган бўлиши. Журналнинг ижодий ходимлари Оди-лов сингари умидли қа-ламашларини меҳр си-

лан тарбияладилар, уларга масалага ва йў-лларини бериб. «Муш-тум» саҳифаларида қал-дириш асарларини чи-қаришга ёрдам берди-лар.

Журналда «Қамалбой» тахаллуси билан «Ҳаф-ман», «Вир шилқимини қиш», «Эртонимнинг қиш», «Эртонимнинг қиш» сингари ҳажвичи қўлашлар ва ҳикоялар босилиб чина бошди. Унинг автори Одилов Юнусхон эди.

Аста-секин ёш ижод-кор қаламини ўтириш-тира бориб, унинг тиги-ли қўноғидега, бойларга, руҳониларга, партия ва совет ташкилотларига сўйлиб кириб олган ёш унсурларга қаратди.

1930 йилга келиб Оди-лов ана қўлашнинг та-ъини қолган эди. Уша йили у Коммунист

партия сафига ўтди. Шу йили Одилов ана жур-нал редакторининг ўрин-босари вазибаларга кў-рилди, орадан бир йил ўтган, Москвадаги Жур-налистика коммунист университетига ўқишга юборилди.

Шундан сўнг, турли жойларда маҳаллий га-зеталарда редакторлик қилди. Аммо нардон журнали билан алоқини узамди. Ҳажвичи шеш ва ҳикоялари билан ў-мининг яраас иллат-ларини, кишилар, он-даги эскилик сарфилар-рини аёвсиз қош қилди.

«Адашган толе», «Бўри-вой», «Қўла ойнак, қў-да ҳасе», «Қўлаш», «Ҳижв», «Юлгин қассо» сингари ҳикоя ва ҳаж-вичи шешлари шулар жумласидандир.

Т Ў Й РЕПОРТАЖИ

Алло, алло, микрофонимиз, Шу гапириб турган онимиз, Қўйиландир «Муштум» унга, Журналхонлар келган тўйига, Йиғиландир ақли қўлашлар, Ҳаманшаҳа, ҳамсуғурлар, «Крокодил»дан то «Тўқмоқ» қача.

Зўр адибдан ёш уртоқча! Сатиранинг улкан сардори, Муштумхонлар яловбардори, Гафур Ғулом — «Муштум» доясин.

Ишчи айтсанг йўқ ишқован, Собир ўти, Ҳабийи қаҳри, Раҳқор деган сатира наҳри, Қорайибнинг минган П. Акмал, Саид Аҳмад, Нархий мукаммал, Жавод билан Қўшмижон

Раззоқ, (Баъзан ҳажв ёзмайди узоқ!) Фарғоналик Маширабий Жаҳол, Кўп йилдинги ишқашар ҳалол! Бари бутун йилдаги меҳмон, Ҳажв ўқиб Махмуд Раҳмон, Қўлаш тўрда гап бермас

Мумтоз, Тўқин билан Леушин устоз! Мажлис қизини, қизини аския, Ҳар муштумхон бир нима дея, Қўлаш қилар «аччиқ-тизич»ни, Эслашди Юсуф қизикни!

Шундай қизини тортишув, улоқ, Қаж-қаждан битан дер қўлоқ, Сатиранинг зўр полвоилари, Рассомларнинг кўп алвоилари, Бер олшар, тошар, баҳслашар, Қирқ йилдики, «Муштум» жанговар.

«Муштум» солса шаллоқ агар, Унутди отин илгоғор... Брактининг сирийи очиб, Оч бикинга панаша санчиб, Қирқ йилдики, жанговар

постда, «Муштум» шундай чин ўтди, Дўст-да! Ишқимизда ёрдамчи, маҳкам, Панашага ўтири ҳали ҳам! Вазибалар ишқашар, олий, Тур илғи-у мийг бери журалди, Шўх қўлаги тоғи дейдилар, Тўқ турмушини бери дейдилар, Сен ҳам қўлоқ олгин жонини, Қўлаш ёшон қўлоқ-мошини! Ҳур халқимизнинг бўлгини қувончи, Партиянинг содқ таянчи! Баланд кўтар тақининг туғини, Ҳеч ўчирма сатира чўғини!

Редатор ўринбосари А. ИСМОИЛОВ.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Восто-ка» ва «Ўзбекистон» сўрақ билан шайриятининг босмақонаси, Тошкент шаҳри.

Р 08133 Индекс 64543.

Навр. № 105.